

Superpup Volgen en Komen

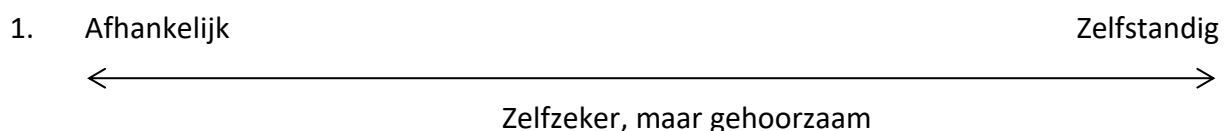
In deze 2de les plukken we de vruchten van les 1. Jouw *Superpup* heeft geleerd jou te vertrouwen, hij reageert goed op zijn naam en toont zich, gedurende een trainingssessie van 5 minuten, aandachtig en gemotiveerd.

Eén van de eerste en belangrijkste bevelen die we onze pup aanleren, bewust of onbewust, is 'Kom hier'. Je bent je pup gaan ophalen bij de fokker en komt er mee thuis. Met enige twijfel zet je hem op zijn 4 pootjes en laat je hem los. Afhankelijk van het karakter van je pup, zal hij nieuwsgierig gaan verkennen, een veilig plekje opzoeken, of iets daar tussenin. Beiden zijn goed, maar vragen een andere aanpak.

Een minder zelfzekere pup, die snel onder de indruk is en tijd nodig heeft om nieuwe prikkels te verwerken, zal bij je in de buurt blijven en is volgzaam. Ze zijn maar wat graag in jou gezelschap, omdat ze hun baas als steun ervaren. Deze interne motivatie is handig, maar brengt extra verantwoordelijkheid met zich mee: je pup is afhankelijk van jou en heeft je nodig. Wees een betrouwbare leider en help je pup bij het verkennen van de wereld, zodat hij kan groeien en zelf zekerder kan worden.

Het nieuwsgierige haantje-de-voorste, die onbevreesd en vol zelfvertrouwen alles en iedereen zelfstandig gaat verkennen, vraagt een baas met meer overredingskracht. Hij voelt zich zo aangetrokken tot de omgeving, dat hij zijn baas lijkt te vergeten. Hij denkt ook dat hij het prima redt alleen en die zelfstandigheid is dubbel. Enerzijds is het fijn en makkelijk dat je pup zich zelfzeker voelt en niet altijd om jou hulp vraagt. Anderzijds moeten we er over waken dat die eigengereidheid pup's opvoeding en training niet in de weg staat. Van een doorsnee gezinshond wordt gehoorzaamheid en volgzaamheid verwacht.

Waar situeert jouw puppy zich, op dit moment, op dit (gesimplificeerd) continuüm?

En waar zou je willen dat hij zich op volwassen leeftijd situeert? *

2. Afhankelijk

Zelfstandig

Zelfzeker, maar gehoorzaam

** Er bestaat geen goed of slecht, juist of fout. Afhankelijk van jouw persoonlijke situatie, en de rol van de hond binnen jouw leven, opteer je best voor een afhankelijk/zelfstandig type. Het gaat allemaal om de juiste match! Bovendien zijn honden flexibel en kunnen ze, met de juiste begeleiding, nog wat schuiven op het continuüm.*

1. VOLGEN

Jonge puppy's zijn van nature uit volgzaam, omdat ze weten dat ze nog niet voor zichzelf kunnen zorgen. Van dit gegeven maken we dankbaar gebruik als we starten met het leren volgen, al dan niet aan de lijn. De kunst is om er voor te zorgen dat het voor puppy ALTIJD voordelig is om met jou mee te lopen. Dit doen we door, zeker in het begin, heel regelmatig te belonen; 'in de buurt van de baas is het leuk'. Als je puppy consequent begint te volgen wanneer jij een bepaalde richting uitgaat en duidelijk in de 'ik-volg-mijn-baas modus' staat, mag je dit benoemen, 'volg!', en belonen. Heb je een pup die alles interessanter lijkt te vinden dan zijn baas? Probeer hem dan extra te stimuleren om jou te volgen, door letterlijk te lokken met een snoepje, en elke vorm van aandacht/volgzaamheid te belonen.

Als je wil dat je hond in de toekomst steeds links van jou loopt, leer dit dan van jongs af aan. Lok hem steeds naar je linkerzijde en beloon ook consequent links. Loopt hij flink mee aan de rechterkant of halvelings voor je voeten, maar wil je hem toch al belonen voor zijn goede bedoelingen? Geef je snoepje dan links en vlak naast je, waar hij zou moeten lopen. Maak met je lichaamstaal duidelijk dat zijn plaats daar is. Vergeet ook niet om het commando te koppelen aan het gewenste gedrag; 'Flink volg!', en een snoepje.

Het leren lopen en volgen aan de lijn, mag geen probleem zijn als je pup een halsbandje gewend is en al los leerde volgen. De extra uitdaging ligt in de bengelende (en dus uitdagende) lijn en het feit dat je pup zich begrensd voelt.

- 🐾 **Als jouw pup erg afgeleid is door de leiband, probeer zijn gedachten dan op iets anders te zetten, door bv. frequent met snoepjes te belonen en tegen hem te spreken.** Je kan het lijntje ook gewoon loslaten en achterna laten slepen, als je in de tuin aan het oefenen bent. Je pup krijgt dan niet steeds reactie op zijn trek- of bijtacties. Het terugtrekken en berispen werkt vaak tegenovergesteld en maakt

puppy's interesse in het lijntje alleen maar groter. Je opteert voor een heel simpel, licht en goedkoop eerste leibandje! Objectief gezien is het dus geen ramp als er tandjes in staan, maar we willen en moeten dit gedrag toch onderbreken. Het spelen met de lijn werkt zelfbelonend (je pup vindt het leuk) en we willen niet dat hij de smaak te pakken krijgt. Je kan gewoon stoppen met wandelen telkens hij in de lijn gaat hangen en/of een vinger over zijn snuit leggen. Bij een pup met doorzettingsvermogen, kan dit tijd vragen! Je kan ook gebruik maken van pressure release en je pup telkens laten zitten wanneer hij naar of in de lijn hapt. Wanneer hij weer rustig is, beloon je en doe je verder met wat je bezig was.

- 🐾 Het zou ook kunnen dat je pup niet weet hoe te reageren op druk op de lijn.** Als je pup blokkeert aan de lijn, laat hem dan eerst wennen door het lijntje achterna te laten slepen. Pas wanneer dit geen probleem meer is, neem je de lijn weer in je hand. Lok je puppy met een snoepje (op de juiste plaats, vlak naast je linkerbeen) en moedig hem aan te volgen. Oefen in korte intervallen en laat de druk er regelmatig weer af. Trekt je pup heel hard aan de lijn en gaat hij in zijn halsband of tuigje hangen? Stop dan en zorg er voor dat je hond zijn doel niet bereikt. Maak eventueel rechtsomkeer en lok je pup terug naar de juiste plaats (vlak naast je linkerbeen). Wees hier consequent in: trekken aan de lijn mag nooit succes opleveren! Het is aangeleerd gedrag, net doordat de meeste pups uiteindelijk toch hun zin krijgen en de baas hen volgt naar waar ze hem heen trekken.

Van zodra je pup niet meer onder de indruk is van de leiband en begrijpt dat hij links naast je moet lopen, kan je de oefening wat moeilijker maken.

- 🐾 Verander regelmatig van richting en probeer je pup hier op voor te bereiden via lichaamstaal, door zijn naam te zeggen (waardoor hij aandacht voor je heeft) en/of door even contact te maken m.b.v. de leiband.** In het begin gebruik je een snoepje om je pup mee te lokken als je een scherpe bocht of rechtsomkeert maakt. Na verloop van tijd beloon je ná de oefening, dus net na de bocht, als je pup netjes volgde zonder druk op de lijn. Praat tegen je pup om hem te motiveren en zijn aandacht bij de les te houden! Gebruik je intonatie om hem te laten voelen dat hij goed bezig is en beloon op de juiste momenten met je clickerwoord, gevolgd door een snoepje.
- 🐾 Wissel af en toe van tempo, om je pup attent te houden.** Loop enkele stappen en rem daarna weer af. Je kan ook eens stoppen onderweg, en wachten tot je pup rustig naast je staat/zit en dan weer verder gaan. Probeer je tempowisselingen aan te kondigen d.m.v. lichaamstaal. In het begin heel expliciet, later subtieler.

Je hond leert om altijd in de gaten te houden welke richting je uitgaat en in welk tempo, zodat hij druk op de lijn kan vermijden.

2. KOMEN

Niets zo handig en belangrijk als een hond die met zekerheid naar je toe komt wanneer je dat vraagt. Het geeft je 100% controle over je hond en je kan hem veilig los laten lopen in veld en bos. Komen op bevel is iets dat elke hond zou moeten beheersen, voor zijn eigen veiligheid en die van anderen. 'Kom hier' zou boven elk ander bevel moeten staan!

De top 3 van antwoorden die ik krijg als ik baasjes vraag of ze hun hond betrouwbaar kunnen terugroepen:

1. **Ja**, onze hond kan loslopen op wandeling, volgt flink en komt terug als we hem roepen, **maar...** Tot... Alleen als... dan gaat het mis.
2. **Ik weet het niet** of mijn hond meteen zou terugkomen als ik hem roep, maar ik neem het risico niet. Ik houd hem zo goed als altijd aangelijnd.
3. **Nee**, mijn hond komt onbetrouwbaar terug, durft achter wild aan te gaan, loopt ongevraagd naar vreemden toe of is te zeer afgeleid door de omgeving.

Met andere woorden: 99% van de honden komt niét betrouwbaar terug. Dat is ook normaal, als je weet hoeveel tijd en energie het vraagt om dit aan te leren en in te oefenen. Je moet op alle mogelijke plaatsen je 'Kom hier' bevel gaan trainen, tot het dermate gegeneraliseerd is dat je met een gerust hart je hond wat vrijheid kan gunnen.

Bij het aanleren van het komen op bevel, is het belangrijk om heel veel en lang (ook nog op volwassen leeftijd) te blijven belonen. In de eigenlijke aanleerfase, start je met het koppelen van het bevel aan het gewenste gedrag. Telkens je pup uit zichzelf recht naar je toe komt gelopen, zeg je vrolijk 'Kom hier!'. Je pup gaat dit woord linken aan zijn gedrag. Uiteraard beloon je je pup als hij naar je toe komt. De eerste maanden met een pup in huis, heb je ALTIJD snoepjes bij de hand. Opvoeden en trainen gebeurt namelijk de hele dag door, en niet enkel op de specifieke momentjes die jij inlast. Je puppy leert ook meteen dat het leuk is om naar de baas te gaan, want de kans op een beloning is groot. Als er weinig afleiding is of geen reden om een andere richting uit te gaan, zal je puppy naar je toe komen en heb jij de kans om het bijhorend bevel wat beter in te prenten en te belonen.

'Kom hier' op een plaats met veel afleiding en andere, misschien interessantere, prikkels, is een ander verhaal. Wees zeker dat je pup het bevel al kent vooraleer je hem vraagt om te komen op een minder evident moment of op een vreemde plaats. Veel baasjes maken de fout om op hun pup te roepen terwijl ze bijna zeker weten dat hij toch niet zal komen, omdat hun hoofd vol zit met iets anders. Veel baasjes leerden 'Kom hier' ook niet aan, maar verwachten dat hun pup uit zichzelf de betekenis kent van deze woorden. Door 'Kom hier' te

roepen, wetende dat je pup toch niet kan/zal komen, maak je je pup ongevoelig voor het bevel en leer je hem dat het zoveel betekent als 'doe maar waar je zin in hebt'.

Hoe leren we puppy bij ons komen op bevel, zonder risico dat hij het bevel niet opvolgt?

Door te oefenen aan een lange lijn natuurlijk. Veel te weinig baasjes maken gebruik van simpele hulpmiddelen als een lange lijn en wat brokken. Onze pups en jonge honden hebben geregeld een lange lijn achter zich aansleuren, ook binnenshuis. Van zodra ze een paar weken bij ons zijn, beginnen ze zich wat meer te permitteren. De lange lijn eraan en terug naar de basis: aandacht en volgzaamheid. Is puppy al een paar minuten aan het rondsnoefelen en wil je hem weer terugroepen? Neem het uiteinde van de lange lijn beet en roep vrolijk en enthousiast: 'Puppy (= naam), Kom hier!'. Komt hij niet meteen, haal hem dan langzaam maar zeker binnen met de lijn en spreek hem motiverend toe ('ja, kom hier, goed!'). Beloon wanneer hij netjes tot bij jou is geraakt.

Kom je toch in een situatie terecht waarin je pup vrij spel heeft en je niet anders kan dan het bevel te blijven herhalen in de hoop dat hij zijn goede wil laat zien? Blijf dan rustig en laat je angst of frustratie niet blijken. Beloon je pup als hij uiteindelijk toch komt, ook al duurde het een uur... Leg de schuld bij jezelf en leer uit je fout. Je pup kent het bevel nog niet (goed genoeg), je had een lange lijn moeten gebruiken, je pup kon deze situatie nog niet aan, je pup was je een stap voor, je pup had gehoopt op een spelletje 'pak-me-dan-als-je-kan',... Zoek uit wat het probleem was en werk er aan!

Als je 'Kom hier' gaat oefenen in de praktijk en zonder lange lijn (wat uiteindelijk de bedoeling is), houdt dan steeds een troef achter de hand. Je hond zijn lievelingsspeeltje of voer van héél hoge waarde (≠ doorsnee snoepjes). Komt je hond op het eerste woord, ook al bevindt hij zich in een uitdagende situatie, beloon dan met een jackpot! Feestje!! Heb je het bevel 'Kom hier' gegeven en kijkt je hond je met enige twijfel aan (zou ik of zou ik niet), haal dan die jackpot boven om hem alsnog te helpen de juiste beslissing te nemen. Beloon uitgebreid, maar trek je conclusies en besef dat deze oefening nog net iets te moeilijk was. Doe liever één stap terug, om daarna weer een sprong vooruit te kunnen maken.

In de eerstvolgende praktijkles leren we puppy netjes volgen aan de lijn, komen op bevel en gemanipuleerd worden door een vreemde. We beginnen met de aandachtsoefening, die jullie ondertussen kennen. Van daaruit starten we met wandelen, volgens de hierboven besproken principes: pup naar je linkerzijde lokken, motiverend toespreken, van richting veranderen op het moment dat er aandacht is, met lichaamstaal duidelijk maken welke kant je uit wil,... We houden hierbij minstens 4 meter afstand van elkaar, indien nodig nog meer. Als de pups geacclimatiseerd zijn, gaan we 'Kom hier' aanleren. We doen dit in eerste

instantie aan de lange lijn. Wij houden jullie pup vast en jullie roepen hem op. Uiteraard geef je je pup niet zomaar aan een vreemde. We introduceren onszelf op een correcte manier en respecteren de grenzen van de hond.

We maken van de situatie gebruik om jullie te tonen hoe je een vreemde op een correcte manier laat kennismaken met je hond. Je komt niet in de buurt van een hond (vreemd of niet) zonder dat er aan 3 voorwaarden voldaan is:

1. Je hebt toestemming van de baas
2. Je hebt toestemming van de hond
3. Je neemt een gepaste en respectvolle houding aan

We tonen het in de praktijk en oefenen het onder elkaar. Vanaf dan is er geen excuus meer: er komt niemand aan je hond zonder kennis van 'de regel van drie'. Punt.

DOEL

Op het einde van les 2, weet jouw *Superpup* dat hij verondersteld wordt links van jou te volgen en dat 'Kom hier' betekent dat de baas hem verwacht, meteen. Jullie leerden dat een hond niet ongevraagd benaderd mag worden en dat er omgangsregels nageleefd moeten worden. Jullie pup leert wennen aan (vaak ongewenste maar soms noodzakelijke) aanrakingen en manipulatie.

WERKPUNTJES

Volgende puntjes worden tijdens de 2de praktijkles geïllustreerd en aangeleerd:

1. Je pup motiveren om te volgen
2. Je pup leren links te lopen
3. Waar en wanneer flink volgen belonen
4. Richtingsveranderingen aankondigen met lichaamstaal
5. De volgoefening afronden en vrij geven
6. Bijten en trekken aan de lijn corrigeren
7. Kennis maken met een hond
8. Gewenning aan manipulatie
9. Het principe van de lange lijn
10. Het bevel 'Kom hier' aanleren en inoefenen

HUISWERK: GENERALISEREN VAN 'VOLGEN' EN 'KOM HIER' + PUP BORSTELLEN